

Vårknipa-bunø-høykrig

Det blei ei lang og trist tid for ho Gullgås, ho Kranselin, ho Perla og alle de andre firfots skapningene rundt i bygdene. Her hadde de stått og gledd seg helt sia sola første gangen etter ferien i vinter, titta inn gjennom glaset. Gledd seg til våren og til friheta ute i naturen med grønt, saftig gress på voll og i bakker. Men nei, grått og trist blei det - sola hadde lekt "blindebukk" med folk og fe, såg det ut til. Og verst av alt var det at høymatene blei mindre og mindre jo mer sultne og svang de blei. Ho Jonetta, som hadde vært deres gode fé heile vinteren, og hadde undt dem alt godt og det beste ho visste, var ikkje til å kjenne igjen. Ho berre klappa og strauk dem som før, men mindre og mindre mat kom ho med. Skrinn og mager blei de, så de mest ikke greidde å stå på beina.

Hadde det enda vært med det, men her skulle de pliktskyldigst pine av seg i bøtta avdrotten som skulle til for å fø både han Gran og han Agnar, han Skogheim og han Jensen, han Magne-Per og meieriglunten, skøyta og det øvrige

maskineriet og handelsmennene og bankfunksjonærene og heile sulamilten attpå. Skal tru kor lenge dette gikk før hjulet stansa og det gikk bankerott med heile greia.

En dag kom ho Jonetta dansade inn gjennom døra og oppførte seg som ho var galen — nå skulde det bli greia —søringshøy skulle de få — han Lund på Finnsnes venta 20.000 kilo så ingen av ”kossene” i bygda skulle svelte heretter. Det er ikke farlig å svelte når en har god mat i vente — de la seg tålmodig med tomme mager, men den dagen som kom var lik den som gjekk — i matveien. Tilslutt ”gnatt” det mest ikkje om spennan når ho Jonnetta skulle pine av dem lønna til alle funksjonaran. Han Per Husband oppfatta det som et streikeforsøk — og tenkte på å anskaffe melkemaskin for å få slutt på det. De hadde vel hørt at meierikaran var gått inn i fagorganisasjonen og skulle nå gjere samme trikset.

Ho Jonetta så at det nytta ikke i vente melk av det lille kraftforet — det måtte meir høy til. No fekk han Lund, så det blei rikelig til alle.

”Jamen sa du smør” — meintehan Per. På Gibostad fekk han Berg på Felleskjøpet høy, men de skulle ha ete han opp både han og høyet med det samme

Bunø oppskrifta mista han på havet og fleire høyballer seies det han ikkje såg dusta av. Så ho Jonetta skulde ikkje gle seg fortidlig.

Våren var like kald og sur — det såg ikkje ut til at hverken mark eller skog vilde grønnes — reint en pinvår såleis.

Her hadde kallan vært jaga i vei kver dag, den siste veka, for å vakte på høybåten som aldri syntes vinne seg fram. Noen av dem hadde tatt fast stasjon på Finnsnes — de turde ikkje komme heim til kjeriingene sine uten i ha en høyvisk med og de hadde i hele vår fått slengt etter seg at de hadde skylla for bunøa som alt anna som var galt.

Så endeleg opprandt det lenge venta øyeblikk — en avrigga galeas med motor i enden klappa til kaia hans Lund.

Det var et liv og en rørelse som likna ein agnkrise i et fiskevær. Alt hadde vei gått knirke-

fritt — men så fekk han ”Kong Salomo” høyet levert med ein gong, mens ”Jørgen Hattemaker”

sin porsjon skulle inn på lager først. Det ville ikke han ”Jørn” finne seg i så det hele holdt på å stanse opp og ende med selvtekt. Kallan inn på lagret ville ikke ut og kalla som var ute ville inn, så det var ikke greit. Tilslutt blei situasjonen redda på det vis at det blei sendt ut ein høyballe og ein kall i gongen og for kvar kall som kom ut smatt det 2 kalla inn og slik gjekk det til lagret var tømt. Det var berre 5 - 6 kjerringer — og dem stilla ho Holme i køa ved døra og kor stor trengsla var, så når det gjaldt det smukke kjønn. opptråtte kailene straks kavalermessig. Inn fór kjerringene og ut kom de i ei fart med kvar sin høyballe.

Det rakk dog ikke til alle — mange måtte dra heim til sin viv med det triste budskap at det var ikke høy å få for den som ikkje kunne rivst og slå seg fram. De måtte, for å berge seg, fortelle om alle de med revne trøyer, og om alle som vart skubba og gnidd så at de mest ikke hadde hud på

kroppen og om alle de som fikk helseknekk under ”høykrigen”. Og det berga dem utruglig. De slapp både gardinpreik og det som verre var. Kjerringene var glad de fikk dem velberga heim, kvar sine, med liv og helse i behold - kor gale det var.

Begge parter — og alle andre lovet dyrt og sikkert at det skulle være siste gang de skulle ha bunøa på gården — var de enn usams om alt anna — *det* var de dog enige om. Men til hausten har de naturrugvis glømt det igjen - folk er blitt så glømsom nå for tia - og så er det jo så artig å ha mange dyr å levere unda til han Gran på Meieriet.

Var det bare et tilfelle kanskje at då verste ”høykrigen” foregikk stod våre to fremste eksperter i å lære folk høyavl, fylkesagronomen og herredsagronomen, oppe på ”asfalten” som tause tilskuere.

De stod kanskje og reflekterte litt over dette negative resultat av sitt virke.

Fra spøk til alvor, så er det jo et trist billete av kor kortsynt folk er. Hvis alle de penger som

kvert år nyttes til meiningslaust dyrt høykjøp sørfra var brukt til gjødsling og bedre stell av jorda og til kjøp av kraftfor i rimelig forhold — frå hausten av — vilde mange pengar vært spart og utbyttet av dyra vært blitt meget større.

Men idag skinner sola varmt, skog og mark grønnes og det er vel tross alt straks slutt med bunøa og alt det annet triste som våren — så vakker den på mange vis er dog årliggårs kan føre med seg.

Frifant.

Senjens Blad 13. juni 1939.